Innovatie in Amsterdam

Jaarplan 2021

Gemeente Amsterdam

Inhoud

1. Introductie

Innovatieprogramma's

2. Agenda Digitale Stad
3. Public Tech
4. Netwerk Democratisering
5. Agenda Digitale Veiligheid
6. Smart Mobility
7. Sustainable
8. Innovatie Partners
9. Focusteam
10. Digitale Veiligheidstoepassingen in de openbare ruimte

1 Introductie

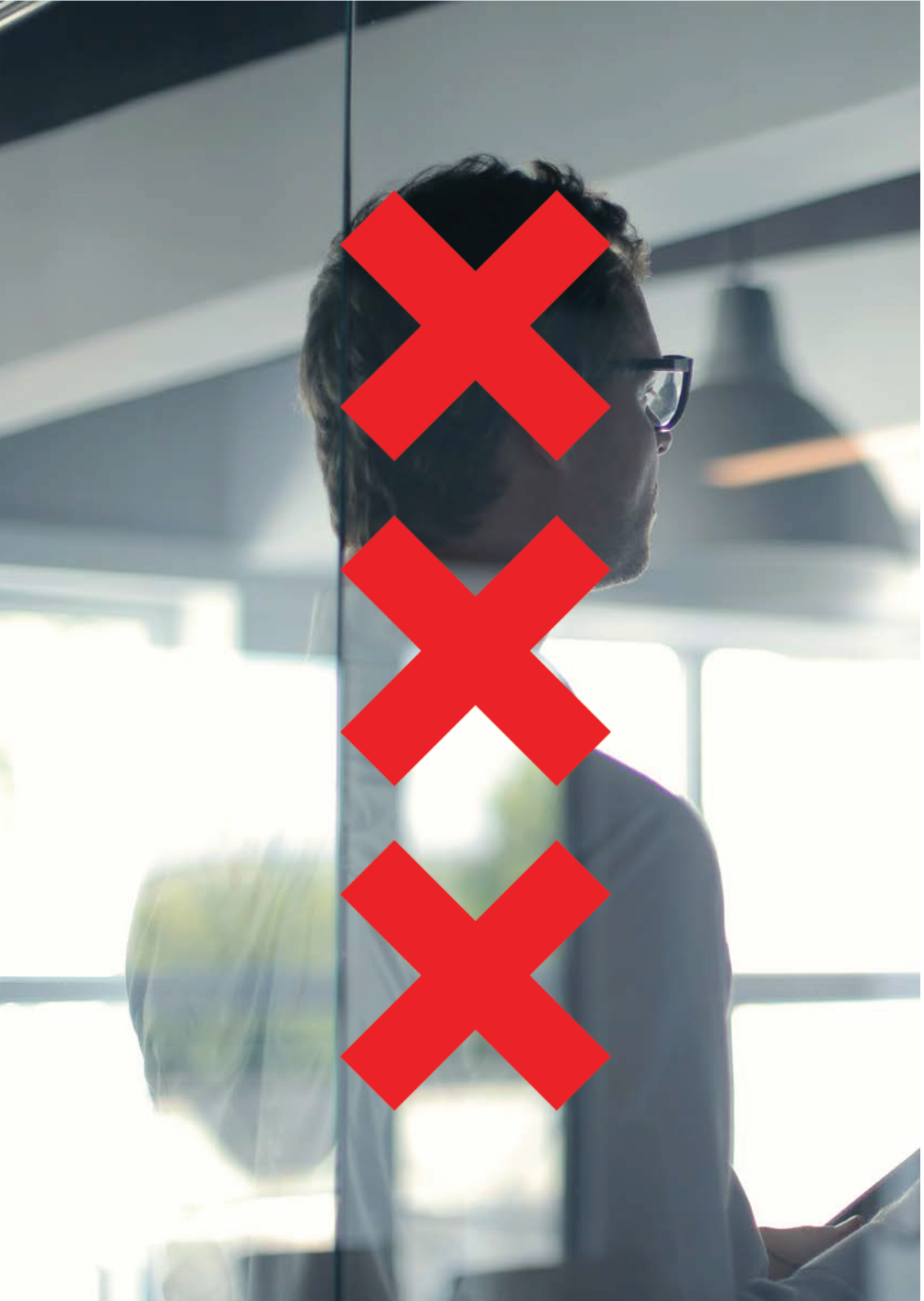

Beste lezer,

Niemand twijfelt er nog aan dat er binnen de overheid de komende jaren veel gaat veranderen. Dat is ook nodig want door zaken als digitalisering, klimaatverandering en globalisering is er iets anders nodig dan wat de afgelopen eeuwen vanuit de overheid is geboden. Bij deze verandering willen mensen ook meer betrokken worden en daarbij wordt gevraagd van de moderne overheid dat deze niet vanuit abstracties bepaalt wat er gebeurt, maar die de samenleving faciliteert en werkt vanuit de praktijk. Binnen de hele gemeente Amsterdam wordt deze urgentie gezien en aangejaagd door een ambitieus college.

In 2014 heeft de gemeente Amsterdam een innovatieteam opgericht met drie doelen: 1. Het creëren van innovatieve mogelijkheden om alle opgaves te vervullen; 2. Het eerder inspelen op veranderingen in de samenleving door bijvoorbeeld digitalisering; en 3. Het ondersteunen bij de maak van een gemeentelijke organisatie die daarvoor nodig is. Het doel van de afdeling is niet om innovatie binnen de gemeente Amsterdam te centraliseren, maar om andere afdelingen te faciliteren en te ondersteunen met innovatieve oplossingen. Dit jaarplan geeft op basis van collegeprioriteiten inzicht waar in samenwerking met het innovatieteam op wordt samengewerkt en op wordt ingezet.

Het CTO Innovatieteam is onderdeel van het I-domein geworden en daarom zullen we in het volgende jaarplan de innovatieprioriteiten per opgave samen met de lijn definiëren en inzichtelijk maken. Op basis van deze opgaves wordt de nodige ondersteuning en innovatie-infrastructuur geboden. Deze infrastructuur bestaat uit mensen en competenties binnen de organisatie, maar vooral ook uit strategische partnerships en samenwerkingen met organisaties. Bijvoorbeeld met kennisinstellingen zoals het AMS-institute, AHTI, UvA, VU, HvA en het CWI of samenwerkingen in Living Labs zoals de Amsterdam ArenA en het Marineterrein. En samenwerkingen met organisaties op het gebied van digitale rechten maar bovenal samenwerkingen met Amsterdammers. Dat laatste kan nog veel meer en beter en niet alleen via het programma Democratisering, maar in alles wat we doen. Het is onze stellige overtuiging dat we als overheid betere producten en diensten maken als we samenwerken met Amsterdammers. En waar mogelijk Amsterdammers faciliteren om hun eigen stad zoveel mogelijk zelf vorm te geven.

Vernieuwing en transformatie is geen doel op zich. Het is een gegeven en het is onomkeerbaar, onze taak is om goed te luisteren en om dusdanige verbindingen te maken om uiteindelijk impact te maken.

Enfin. Het innovatie-jaarplan 2021, waarmee we een bijdrage hopen te gaan leveren aan een toekomstigbestendig Amsterdam.

[redacted]

Chief Technology Officer – gemeente Amsterdam

15 januari 2021

Selectie van partners

Amsterdam health & technology institute
www.ahti.nl

Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions
www.ams-institute.org

Amsterdam Economic Board
www.amsterdameconomicboard.com

Amsterdam Smart City
www.amsterdamsmartcity.com

Centraal Bureau Statistiek
www.cbs.nl

Dronestars
www.dronestars.nl

European Institute for Technlogy
www.ams-institute.org

GVB
GVB.nl

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)
www.hetccv.nl

Hogeschool van Amsterdam
www.hva.nl

Impact Coalition for Safety & Security
www.thehaguesecuritydelta.com

Johan Cruijff Arena
www.johancruijffarena.nl

Knowledge Mile
www.knowledgemile.amsterdam

Ma.ak020
www.ma.ak020.nl

Bureau Marineterrein Amsterdam
www.marineterrein.nl

Nationaal Cyber Security Centrum
www.ncsc.nl

NEMO
www.nemosciencemuseum.nl

Openbare Bibliotheek Amsterdam
www.oba.nl

Selectie van partners

Openbaar Ministerie
www.om.nl

Pakhuis de Zwijger
www.dezwijger.nl

Politie Amsterdam-Amstelland
www.politie.nl

Port of Amsterdam
www.portofamsterdam.com

RAI Amsterdam
www.rai.nl

Rijksmuseum
www.rijksmuseum.nl

Rijksoverheid
www.rijksoverheid.nl

TADA
www.tada.city

The Hague Security Delta
www.thehaguesecuritydelta.com

TNO
www.tno.nl

Universiteit van Amsterdam
www.uva.nl

Vereniging Nederlandse Gemeenten
www.VNG.nl

Vervoerregio Amsterdam
www.vervoerregio.nl

Vrije Universiteit
www.vu.nl

Waag Society
www.waag.org

Waternet
www.waternet.nl

World Economic Forum
www.weforum.org

Digitale Stad

Een digitale Stad voor en van iedereen

Wethouder Meliani

Programma 12: Moderne open overheid

Missie

Het beschermen van digitale rechten in een stad waarin iedere Amsterdammer profiteert van technologische mogelijkheden. Waar wij voor gaan:

- Het beschermen van digitale rechten van de Amsterdammers
- Het verantwoord inzetten van data en technologie
- Het bestrijden van digitale ongelijkheid

Dit doen wij langs de waarden vrij en inclusief door samen met kennisinstellingen, creatieven, start-ups en andere steden nationaal en internationaal, digitale rechten te agenderen op verschillende niveaus (van Europees tot lokaal naar bedrijven), kennis op te bouwen over technologie, alternatieven te stimuleren en in te spelen op de kansen die digitalisering met zich meebrengt.

Doelen/Resultaten 2021

Beschermen van de digitale rechten

Amsterdam staat voor de digitale vrijheden en rechten van de Amsterdammer. Want zonder het beschermen van deze vrijheden is er geen vrije stad. Wij streven naar;

- Implementatie binnen de gemeente richtlijnen open data, source en standaarden.
- Intensieve samenwerking met (internationale) steden, zoals New York en Barcelona, in de Coalitie van steden voor Digitale Rechten met als doel om digitale mensenrechten in internationale regels, standaarden en werkwijzen vast te leggen.
- Implementatie van de datastrategie in de gemeentelijke organisatie. Startende met het stellen van voorwaarden en maken van afspraken met de Amsterdamse deelnemingen op het gebied van gebruik en delen van data. De manieren om niet afhankelijk te zijn van data-verzamelaars met een monopolie positie worden onderzocht, we zetten in op meer data over de stad publiek te maken.

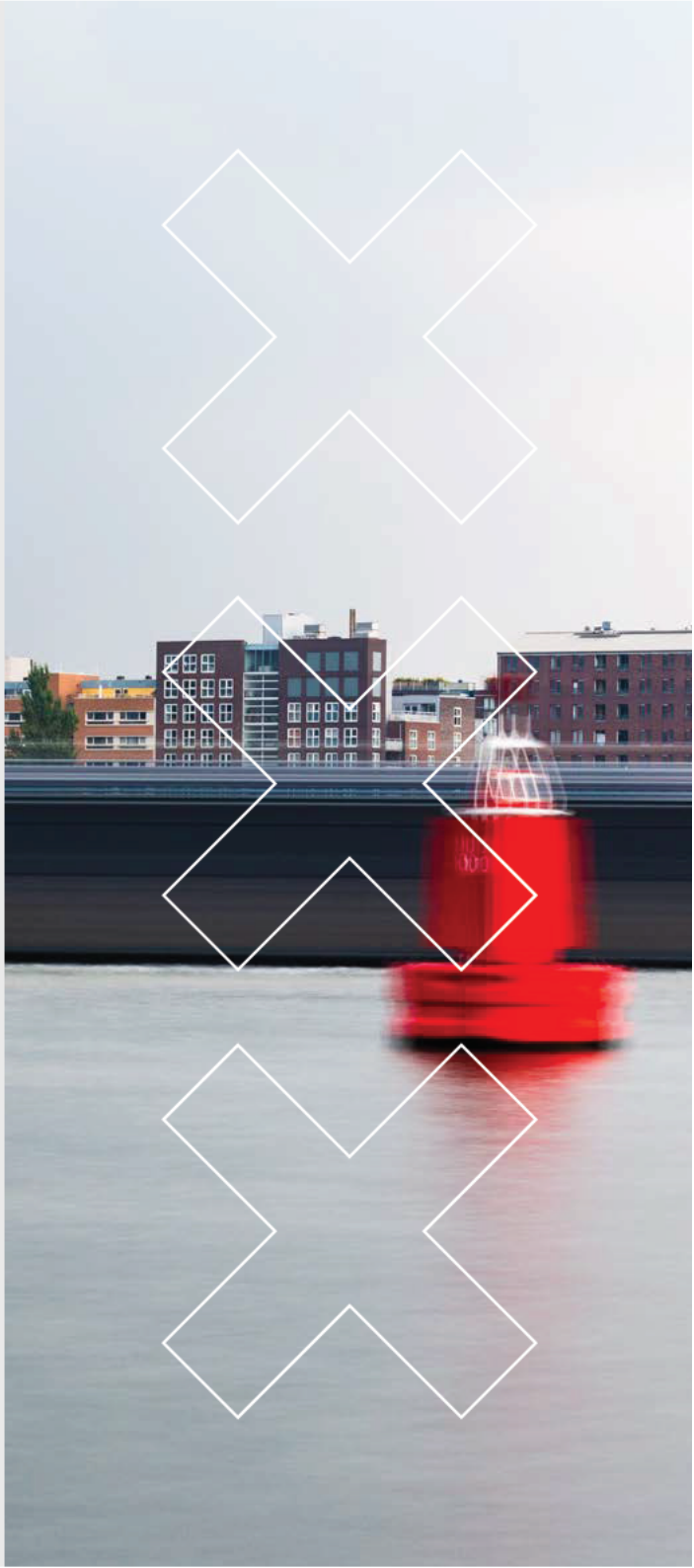

Het verantwoord inzetten van data en technologie door onszelf en anderen in de stad

Technologie speelt steeds vaker een rol bij het goed organiseren van de stad en de gemeentelijke organisatie. Afspraken over het verzamelen en delen van data van Amsterdammers én meer begrip van de werking van nieuwe technologieën is dan ook essentieel.

- De kennisinfrastructuur rondom data en technologie met diverse (Amsterdamse) kennisinstellingen wordt versterkt zoals met het lectoraat Responsible IT (HvA), UvA en AMS.
- Het stedelijk Artificial Intelligence team zet zich in voor het stimuleren, ontwikkelen en controleren van toepassingen van Artificial Intelligence in Amsterdam, onder andere door het opstellen van inkoopvoorwaarden voor algoritmen, het implementeren van een algoritme register en een audit.
- We dragen bij aan landelijke beleidsontwikkeling op het gebied van connectiviteit en digitale overheid.
- Digitale connectiviteit [1] is (steeds) belangrijker voor Amsterdammers en de stad, en de gemeente wil deze daarom blijvend verbeteren. Tegelijkertijd zijn er grote uitdagingen op dit gebied, zoals bijvoorbeeld de inpassing in de openbare ruimte bij de uitrol van 5G. Hiertoe wordt een strategie connectiviteit opgeleverd, met zowel de ambitie op dit gebied voor de komende jaren, als hoe dit goed binnen de gemeente te organiseren.
- Implementatie van de digitale identiteit, met als doel de Amsterdammer de mogelijkheid te geven om bij de digitale dienstverlening van Amsterdam enkel gegevens te delen die noodzakelijk zijn.

[1] Digitale connectiviteit is de mate waarin men via informatietechnologie verbonden is met elkaar en het internet. Dit kan zowel via vaste verbindingen als glasvezel, telefoonlijn of via mobiele verbindingen als 4G en 5G.

Het tegengaan van digitale ongelijkheid

Technologie moet Amsterdammers verder helpen, en niet buitensluiten. Digitale ongelijkheid hangt nauw samen met ongelijkheid in het offline leven. Kennis, informatie en educatie moet (digitaal) toegankelijk zijn.

- Creëren randvoorwaarden die ervoor zorgen dat Amsterdammers kunnen profiteren van het internet. Zoals toegang tot veilig internet, hardware en hulp bij digitale vaardigheden en duiding van informatie.
- Samen met partners in de stad wordt een toegankelijk aanbod opgezet en geprofessionaliseerd op het gebied van digitale geletterdheid en wijsheid, waaronder met de OBA op gebied van datawijsheid.

Resultaten

- Meer dan 80 steden aangesloten bij coalitie digitale rechten
- We ondersteunen 10 initiatieven/interventies die bijdragen aan een digitale inclusieve samenleving.
- Er zijn 65 toegangspunten tot een veilige omgeving voor gratis wifi.
- 2.500 unieke bezoekers per dag aan data.amsterdam.nl
- Meer dan 75.000 bezoekers aan de OBA programmering rondom Datawijsheid.
- De Sensorverordening en datastrategie zijn in 2021 van kracht.

Drie iconische projecten 2021

- GoedID; Inwoners leren zorgvuldig omgaan met hun identiteit doordat we ervoor zorgen dat het ontwerp gebruiksvriendelijk is en we zo veel mogelijk data-minimalisatie toepassen.
- Datawijsheid programma OBA;
- HvA responsible IT lectoraat

Belangrijkste partners:

Intern

Intern: CIO, OIS, DVL, EZ, Internationaal/Public affairs, Communicatie, Volwasseneneducatie, Jeugd, Kunst &Cultuur, stadsdelen.

Extern

OBA, cultuurpodia, CBS, Kennisinstellingen, Ministerie van BZK, steden uit Coalitie Digitale Rechten, Tada, AI for people Coalition, HvA, AMS, UvA, CWI, Zilveren Kruis, Waag, Bits for Freedom, Amer Podia, Pakhuis de Zwijger, Cybersoek, TechConnect.

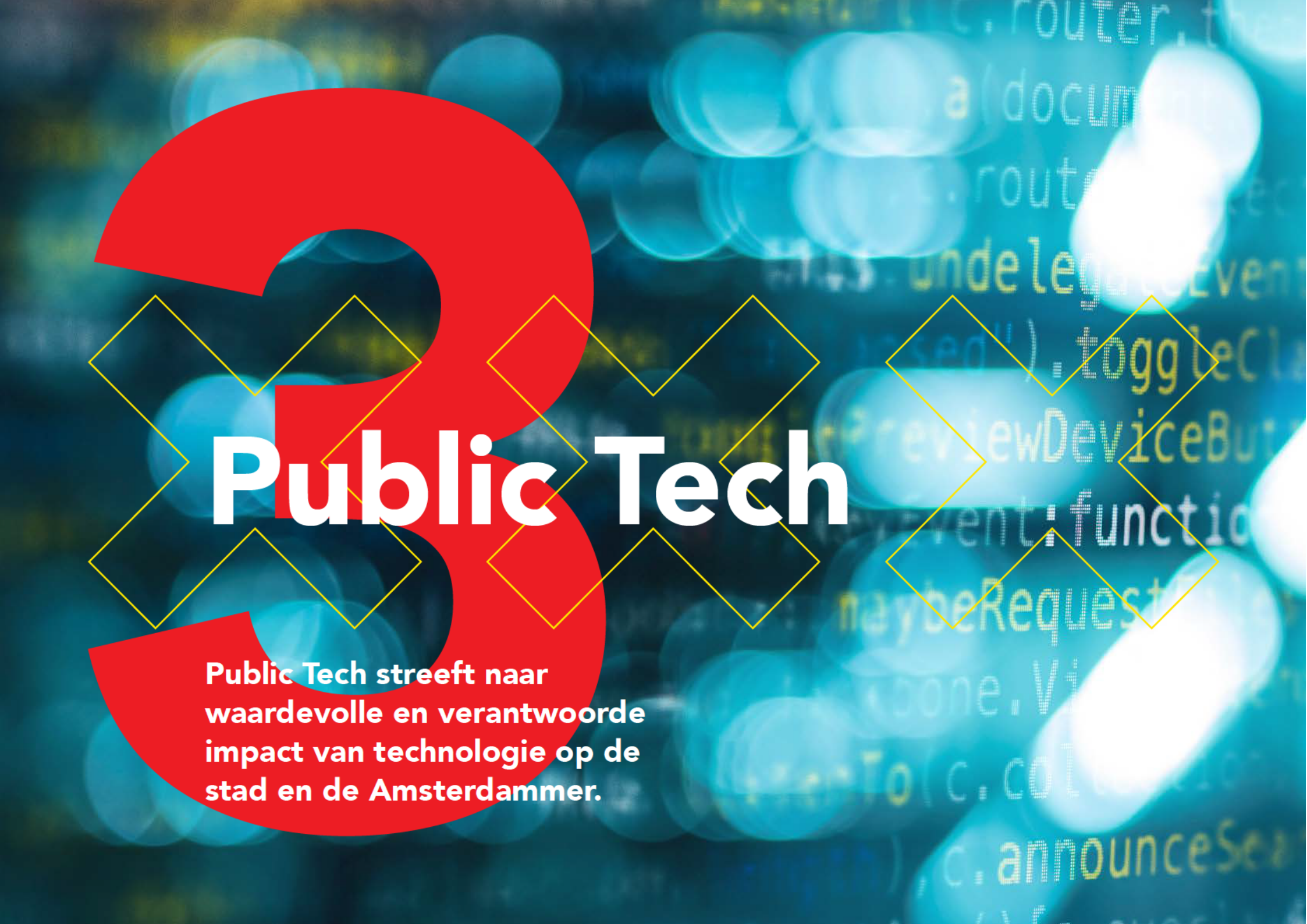

Public Tech streeft naar waardevolle en verantwoorde impact van technologie op de stad en de Amsterdammer.

Wethouder Everhardt en Wethouder Meliani

Programma 3: Economie

en Programma 12: Moderne open overheid

Missie

We analyseren en agenderen kansen, keuzes en dilemma's rondom technologie. We gaan er daarbij van uit dat technologie mensenrechten moet respecteren en democratisch controleerbaar moet zijn. Opgedane kennis maken we toegankelijk voor Amsterdammers en ambtenaren zodat we vertrouwen creëren, risico's kunnen overzien en impact kunnen bepalen. Bijvoorbeeld door te laten zien wat er onder de motorkap gebeurt of door te adviseren een oneerlijke technologie niet te gebruiken. Samen met universiteiten en andere partners monitoren we nieuwe technologische ontwikkelingen. We zetten deze in waar mogelijk. Eerst als experiment en als dat goed gaat: voor de hele stad. We betrekken de Amsterdammer waar mogelijk in deze ontdekkingstocht naar technologie en wakkeren het debat aan om meer inzicht in de behoeften van de Amsterdammer te krijgen.

Want: Techniek moet positief bijdragen aan een leefbare stad en het welzijn van de Amsterdammer. Open en transparant.

Resultaten in 2021

- **Amsterdam als hoofdstad van verantwoorde technologie:** verantwoorde technologie leeft in de samenleving. Vragen over de invloed van big tech en welke technologie kunnen we nou wel en niet vertrouwen zijn steeds vaker te vinden in het maatschappelijke debat. De Amsterdamse Raad stelt steeds vaker vragen over vertrouwen en technologie. Met bijvoorbeeld het eerste open algoritme register ter wereld is de gemeente zelf aardig op weg. En Amsterdam heeft met en geschiedenis van denkers als Spinoza en de richting die het stadsbestuur geeft ruimte om hierin verder te gaan. Maar hoe ziet dat er dan uit? Er wordt veel gedacht en geschreven over vertrouwen in technologie. 2021 wordt het jaar waarin we dit concreter maken voor inwoners van onze stad. Want ondanks alle visies en initiatieven: kan ik nu alle technologie om mij heen vertrouwen? En zo nee, hoe zorgen we daarvoor?

- **Digitale rechten:** Met het groeiende dataverkeer zijn we ons steeds meer bewust van de risico's. Liggen onze gegevens op straat? Hoe zit het met onze digitale rechten? De gemeente Amsterdam werkt samen met Barcelona, New York en meer dan 50 andere steden aan de erkenning en bescherming van digitale rechten van burgers. We komen op voor mensenrechten op internet, zoals privacy, bescherming van data, gelijke toegang tot het internet en digitale geletterdheid voor iedereen. In 2021 ligt de focus op het praktisch maken van digitale rechten door ze te vertalen naar instrumenten en processen; bijvoorbeeld het ontwikkelen van een privacyfilter voor objectdetectie (AI), het transparant maken van algoritmes in het algoritmeregister en uitbreiding van expertise van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam.

- **Onderzoek naar nieuwe technologie inzetten voor de stad:** Amsterdam investeert al behoorlijk in innovatie voor de stad en haar inwoners. En daarmee ook in onderzoek naar de impact van nieuwe technologie. Toch worden we verrast. Of kunnen we nog beter gebruik maken van innovatie en technologische mogelijkheden. Voor bijvoorbeeld onderhoud in de stad, hoe we data gebruiken voor inzicht en sturing in de stad op opgaven zoals gebiedsontwikkeling en zorg. De expertise binnen de gemeente is hierop gegroeid. 2021 is het jaar waarin de activiteiten over onderzoek en strategisch advies over innovatie en nieuwe technologie voor de stad een structurele plek krijgt in het informatiedomein. Zodat politiek en bestuur geadviseerd kan worden op (on) verwachte opgaven en keuzes in het informatiedomein gevoed zijn met actuele kennis.

- **Democratische controle op algoritmes:** Hoe gebouwen eruit zien, hoe mensen werk vinden, hoe vriendschappen en liefdes ontstaan; kunstmatige Intelligentie, of het vaker gebruikte Engelse Artificial Intelligence (AI), zal daar in de toekomst een rol in gaan spelen. Public Tech werkt aan randvoorwaarden voor verantwoordelijk gebruik van AI. In 2021 werken we samen met een consortium van verschillende gemeenten, provincies, uitvoeringsorganisaties en koepelorganisaties om instrumenten die in Amsterdam geïnitieerd zijn geschikt te maken voor alle type overheden. Voorbeelden zijn inkoopvoorwaarden voor algoritmes en het Amsterdamse algoritmeregister. Daarnaast vergroten we de kennis en kunde over AI en algoritmes in de gemeente door nieuwe toepassingen te testen. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van verantwoorde toepassingen van objectdetectie en door in het Civic AI Lab te onderzoeken hoe we ongelijkheid juist kunnen voorkomen met behulp van AI.

In 2021 wordt vanuit Public Tech grote bijdrage geleverd aan de bestuurlijke Agenda Digitale Stad.

Iconische projecten

Sensinglab

We gebruiken steeds meer technologieën om de stad onder andere veiliger, duurzamer en schoner te maken. Sensoren die allerlei data verzamelen, zoals parkeergedrag en drukte op populaire plekken. Technologieën om processen te sturen. Zoals kruispunten waarbij andere regels gelden als het regent, zodat fietsers voorrang krijgen en de verkeerssituatie veiliger wordt. Het gebruik hiervan kan vragen oproepen over privacy, veiligheid, inclusie en autonomie. Daarom zijn we met het AMS-Institute (Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions) het Responsible Sensing Lab gestart. Binnen het Responsible Sensing Lab zoeken wetenschappers en ontwerpers naar creatieve en vernieuwende oplossingen. Het onderzoekt hoe we zogenoemde 'slimme technologie' in de stad op een verantwoorde manier kunnen ontwerpen. Met de zorgen over vrijheid, controle en privacy van de Amsterdammer als startpunt.

Registratiesysteem vakantieverhuur:

In veel gemeenten is, net als in Amsterdam, beperkte woon- en verblijfsruimte. Om de stad leefbaar te houden, zijn er daarom regels voor hoe lang je een woning mag verhuren aan toeristen. De Tweede Kamer nam dit jaar een wet aan die verhuurders verplicht zich te registreren. Dat maakt het voor gemeenten makkelijker te controleren of iedereen zich aan de regels houdt. Maar het registratiesysteem moet nog wel ontworpen worden. Amsterdam neemt daarin het initiatief en maakt zo'n registratiesysteem volgens de principes van 'Common Ground': we bevragen data bij de bron in plaats van veelvuldig te kopiëren en op te slaan in losse databases. Dat maakt het veel makkelijker om efficiënt met data om te gaan en waar nodig data uit te wisselen met andere overheden, zonder de privacy en andere digitale rechten van Amsterdammers te schaden.

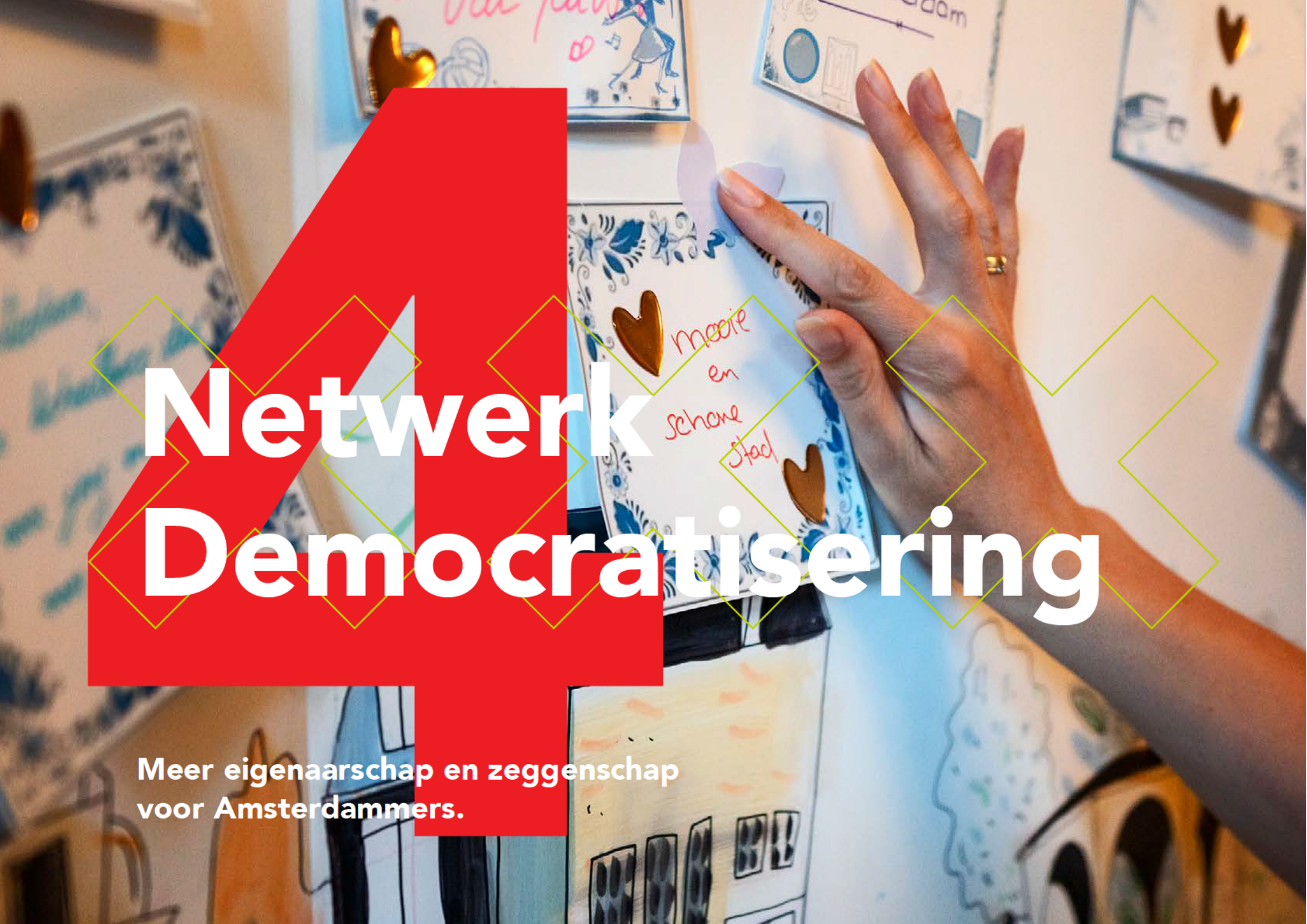

4 Netwerk Democratisering

Meer eigenaarschap en zeggenschap voor Amsterdammers.

Wethouder Groot Wassink

Programma 12: Moderne open overheid

Missie

Wij zijn een netwerk van inwoners, initiatiefnemers, ondernemers, wetenschappers, ambtenaren en stadsmakers die zich willen inzetten voor meer eigenaarschap en zeggenschap voor Amsterdammers. Voor een betere balans tussen inwoner, overheid en markt. We willen zorgen voor een betere verbinding tussen bewoners en gemeente, meer participatie en inclusiviteit, en een stadsbestuur en een stedelijke organisatie die open staan voor maatschappelijk initiatief, zelfbeheer en zelf doen.

Door beter gebruik te maken van de collectieve kennis, expertise en kracht van Amsterdammers bereiken we meer: het leidt tot betere ideeën en zo genereren we meer maatschappelijke waarde. Door meer mensen te betrekken bij de besluitvorming en uitvoering, vergroten we zeggenschap en eigenaarschap, en brengen we Amsterdammers dichter bij elkaar. Daarmee bestrijden we polarisatie en maken we Amsterdam.

Doelen/Resultaten 2021

In een stad als Amsterdam is democratisering nooit “af”. Er moet met een open houding en de juiste middelen voortdurend aan worden gewerkt. Dit is deels onbekend gebied. Het is een zoektocht naar andere verhoudingen en een grotere betrokkenheid van Amsterdammers. Van meepraten gaan ze naar mede-vormgeven, van praten naar maken. Het jaar 2021 wordt het jaar van oogsten. Het programma democratisering levert de nieuwe kaders op waarmee een meer democratische stad zijn beslag kan krijgen.

- Met het fonds maatschappelijk initiatief is een integraal fonds gecreëerd waar maatschappelijk initiatief met een domein overstijgende impact een beroep op kan doen.
- Het nog in te richten bureau Maatschappelijk Initiatief gaat zorg dragen voor het schakelen tussen Amsterdammers en overheid.
- Met het vaststellen van het kader buurtbudgetten is het instrument voor meer zeggenschap en eigenaarschap voor bewoners voor hun wijk en buurt een gegeven.
- In het nieuwe participatie beleid- en verordening is het uitdaagrecht verankerd waarmee right to challenge ook een juridische basis en een ambtelijke werkwijze heeft gekregen.
- Met een nieuwe referendumverordening heeft de stad meer ruimte om maatschappelijk kwesties te agenderen.
- Door deze interventies komt het percentage van de bewoners die zegt invloed en betrokken te zijn bij de stad op 30%. En geeft 50% aan dat ze actief betrokken wordt bij het ontwikkelen, uitvoeren en monitoren van beleid.

Drie iconische projecten

- Fonds/regeling maatschappelijk initiatieven
- Nieuwe referendumverordening
- Instellen Participatie (digitale) expertise team binnen gemeente Amsterdam

Onze partners:

Dit doen we met interne afdelingen in alle clusters en partners als kennisinstellingen en andere gemeenten.

Extern
Inwoners, burgercollectieven, maatschappelijke initiatieven etc

Agenda Digitale Veiligheid

Amsterdammers, bezoekers en ondernemers moeten veilig en vrij kunnen bewegen in hun weerbare digitale omgeving.

Burgemeester Halsema

Programma 1: Veiligheid

Missie

Amsterdam wil een digitaal veilige stad zijn. We moeten ervoor zorgen dat burgers, bedrijven en systemen beter bestand zijn tegen mogelijke bedreigingen. Kinderen en jongeren moeten veilig op het internet kunnen surfen. De zorg voor ouderen mag niet in gevaar komen door verstoringen in systemen. Alle Amsterdammers moeten kunnen vertrouwen op een goede energietoevoer, storingsvrij transport van digitale data en signalen, goed functionerend openbaar vervoer, waarheidsgetrouwe informatie en op een veilige opslag van hun persoonlijke gegevens. Kortom, de hele digitale infrastructuur moet op orde en weerbaar zijn. Dat cybercriminelen met het coronavirus goed gevoed worden en hackers mee innoveren heeft alles te maken me dat het digitaal doelwit groter is geworden. Met de intelligente lockdown is onze communicatie in de anderhalve meter samenleving snel en meer gedigitaliseerd. Diensten en producten tussen overheden, ondernemers, bezoekers en burgers worden veelal online geregeld. De risico's van digitale kwetsbaarheden tussen cruciale processen kunnen in een keten bij kleine verstoringen in de optelsom al snel tot een groot probleem leiden. Maatschappelijke ontwrichting ligt daarmee op de loer.

De scope van de Agenda Digitale Veiligheid raakt de volgende zes onderdelen:

1. Een veilige gemeente, gemeentelijke ICT-infrastructuur en applicatielandschap;
2. Bescherming en vergroten van de weerbaarheid van Amsterdammers;
3. Bescherming en vergroten van de weerbaarheid van Amsterdamse ondernemers;
4. In kaart brengen van cruciale (digitale) processen in de stad;
5. Transparante en open voorziening van informatie;
6. Protocollen en bestuurlijk handelingsperspectief bij incidenten.

Doelen/Resultaten 2021

Werken aan digitale veiligheid is noodzakelijk voor de hele Amsterdamse samenleving. Ook in een tijd waar een pandemie om ons heen rukt moeten we voorkomen dat bewoners, ondernemers en bezoekers last krijgen van digitale verstoringen en hacking. Tegelijkertijd kunnen Amsterdammers nog meer profiteren van de kansen en voordelen. Digitalisering heeft economisch en maatschappelijk heel veel goeds te bieden. Daarom ook de noodzaak om dat goeds adequaat te beschermen middels een meerjarig programma waarin de volgende drie doelen nagestreefd worden:

1. Vergroten van kennis, expertise en de informatiepositie;

a. Onderzoek naar internetveiligheid voor jongeren (3.000 leerlingen verdeeld over 7 Amsterdamse scholen);

b. Onderzoek naar de impact en mogelijke opvolgprotocol van mis- en desinformatie;

c. Training voor collega's en partners die werken met data gericht op inkoop, advies en beheer van mobilteitsoplossingen in samenwerking met programma Smart Mobility van het CTO.

d. Uitbreiding van het netwerk en coalitie digitale veiligheid. Een startend ecosysteem per 1 maart 2021 met 5 bestaande cyberpartners (private partijen) naar minimaal extra 10 relevante partijen in het domein, eventueel aangevuld met startups.

e. Opstellen en van een Digitaal Veiligheidsbeeld Amsterdam waarin de voornaamste risico's in het digitale domein voor de stad worden benoemd.

2. Ontwikkelen van producten en diensten ter ondersteuning van preventie, crisisbeheersing en herstel;

a. Het opzetten van een dashboard om te komen tot acties om desinformatie tegen te gaan.

b. Het werken aan informatiegestuurde veiligheid en crisisbeheersing vanuit het perspectief van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland in samenwerking met directie Openbare Orde en Veiligheid en de Politie Amsterdam

3. Voorlichting en bewustwording.

a. Voorlichtingscampagnes op scholen over o.a. online seksueel geweld, sextortion en cyberpesten.

b. Voorlichtingscampagne in samenwerking met Platform Veilig Ondernemen Amsterdam-Amstelland voor circa 8.000 ondernemers ten behoeve van digitale weerbaarheid, gericht op het MKB.

c. Ontwikkeling van een 3-tal Amsterdam-specifieke levels in een bestaande game genaamd 'Hackshield, Future Cyber Heroes' waar kinderen in de leeftijd van 8 – 12 jaar spelenderwijs leren om de risico's op het internet te herkennen en zodoende het bewustzijn van deze doelgroep te vergroten. Door deze levels, korte doe-opdrachten, te spelen leert men op interactieve wijze over cyber(on)veiligheid . We ontwikkelen samen met de OBA een level gericht op nepnieuws, met de Johan Cruijff ArenA gericht op online pesten in de sportwereld en met de RAI Amsterdam gericht op de nieuwe EU-regelgeving en privacy rondom drones.

Vier iconische projecten

- Digitaal Ambassadeurs Netwerk voor Amsterdamse Ondernemers;
- Cybersecurity Academy i.s.m. de Hogeschool van Amsterdam, Cisco en Stichting Cyberwerf en KPN;
- Lancering van de coalitie Digitale Veiligheid;
- City Deal Lokale Weerbaarheid Cybercrime met Ministerie van BZK.

Onze partners:

Intern
Directie Openbare Orde en Veiligheid, ICT, Communicatie, Onderwijs Jeugd & Zorg, Dienstverlening & Informatie, Verkeer & Openbare Ruimte, Basisinformatie, Onderzoek Informatie & Statistiek, Economische Zaken, CIO-Office.

Extern
Politie Eenheid Amsterdam, Openbaar Ministerie Parket Amsterdam, Johan Cruijff ArenA, RAI Amsterdam, Ministeries VenJ en BZK, , ICSS, VNG, Gemeente Breda, Gemeente Den Haag, Hogeschool van Amsterdam, Cyberwerf, MKB Cyber Campus, The Hague Security Delta, Het CCV, NCSC, ECSO, DTC, EOKM, PwC, KPMG, It's Public, PVO, IBD, DROG, Trollrensics, Flavour en cybersecurity experts zoals Atos, Cisco, Crowdstrike en KPN.

Smart mobility

Ontwikkelen van slimme en schone mobiliteitsoplossingen voor een bereikbare, inclusieve, gezonde, leefbare en slimme stad.

Wethouder De Vries

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Missie

Anticiperen op slimme en schone mobiliteitsoplossingen om samen met bewoners, bezoekers, publieke en private partijen het mobiliteitssysteem van de toekomst vorm te geven, met speciale aandacht voor de kwetsbare groepen. Een schone stad, is een meer gezondere en leefbare stad. En stad waar Amsterdammer met een grote levenskwaliteit heeft.

Doelen/Resultaten 2021

Drie ambities van dit programma:

- Alle Amsterdammers, bezoekers en goederen reizen schoner en slimmer.
- Amsterdam heeft de regie op het digitale mobiliteitssysteem
- Amsterdam is smart mobility stad nummer 1 van de wereld.

Actielijnen

- We zetten in op het verleiden van verschillende groepen om andere keuzes te maken om slim en schoon te reizen van en naar Amsterdam en in Amsterdam. Door inzichten te geven wat de effecten voor de stad zijn, de gezondheid en de portemonnee. Hierbij werken wij toe naar een mobiliteitssysteem met voldoende aanbod voor iedereen om gebruik te kunnen maken van OV, deel-scooters, -fietsen, en –auto's als alternatief voor de privé auto.
- Ook worden via intelligente toegang taxi's gestuurd op slim gebruik van de openbare ruimte, zodat er geen taxi's met chauffeurs alleen door de stad rijden.
- Daarnaast wordt ruimte gemaakt voor het realiseren van mobiliteitshubs op buurt –en wijkniveau in lijn met de zero emissie ambitie.
- Ook pakken we een actieve rol op ten aanzien van data en digitale standaarden, en digitale veiligheid om zo de privacy van reizigers, het zicht op en kunnen managen van drukte in de stad te organiseren.
- We ontwikkelen een visie voor het mobiliteitsmanagement van de toekomst. Aan de hand van projecten en onderzoeken testen we daarnaast vandaag wat er nodig is voor morgen. Dit gebeurt door verschillende mobiliteitsdata te verzamelen, te analyseren, te managen en real-time in te zetten, ook voor veilig gebruik van de openbare ruimte tijdens coronacrisis.

Dit levert in 2021 op:

- Zicht op de stad om te kunnen voorspellen, managen, informeren en keuzes geven aan bewoners, bezoekers etc via een mobiliteitsdataplatform (Mobilab) en een innovatiecentrum voor digitaal management (IDM) via heldere kaders en spelregels (Amsterdamse voorwaarden). Zo dragen we bij aan het doel om bij 90% van de evenementen in Zuidoost de uitstroom van verkeer niet langer te laten duren dan 75 minuten.
- Verschillenden experimenten in de openbare ruimte met het realiseren van 10 – 15 buurthubs, testen met 2 zelfrijdend voertuigen waarbij minimaal 5000 bewoners kennis hebben gemaakt, aanbieden van elektrische deelvervoer aan minimaal 100 stadspassers, testen met minimaal 5000 werknemers met Mobility as a Service op Zuidas

Vier iconische projecten 2021

- 10 – 15 Buurthubs gerealiseerd waar bewoners gebruik kunnen maken van elektrisch deelvervoer
- > 150.000 mensen dagelijks bereikt om inzicht te krijgen over de drukte in bepaalde gebieden en hierover geïnformeerd worden en keuzes worden gegeven waar naar toe te gaan conform 1,5 meter samenleving
- Innovatiecentrum voor digitaal management –IDM als voorportaal van de mobiliteitscentrale van de toekomst door het uitvoeren van experimenten met strategische partnerships en regie te krijgen op het (digitaal) mobiliteitssysteem via een mobilieitsdataplatform (mobilab) waar verschillende databronnen worden ontsloten
- Amsterdamse Voorwaarden (creëren van een gelijk speelveld door heldere kaders en voorwaarden te stellen aan partijen en platformen die hun diensten aanbieden in de openbare ruimte)

Onze partners:

Projecten in samenwerking met verschillende partners, zoals:

Intern

Verkeer & Openbare Ruimte (o.a. Agenda Autoluw, Taxi, Touringcar, Logistiek, Varen etc.), Ruimte en Duurzaamheid (o.a. Actieplan Schone lucht), Onderzoek Informatie en Statistiek, Parkeren, Dienstverlening, Economische Zaken Onderwijs Jeugd & Zorg, Stadsdelen, Zuidas.

Extern

Vervoerregio Amsterdam (VRA), Ministerie I&W, AMS Institute, HvA, VU, UvA, Johan Cruijff ArenA, Waternet en Haven van Amsterdam, European Institute for Technlogy en World Economic Forum

7 Duurzaamheid / Sustainability

Wethouder Van Doorninck & wethouder Everhardt

Programma 9: Duurzaamheid en ruimtelijke ordening en Programma 3: Economie

Missie

Met CTO Sustainable innovation streven we ernaar een moderne, leefbare en inclusieve stad te zijn voor iedereen, met oog voor de grenzen die de planeet ons oplegt. We zijn ons bewust van de consumptie en productie van energie en grondstoffen van Amsterdam en de sociale implicaties hiervan. We zijn alert op hoe we zo snel mogelijk impact kunnen maken op die consumptie en productie, waarbij we het leven van Amsterdammers verbeteren zonder dat we de effecten later en elders uit het oog verliezen.

Een bloeiende stad realiseren én klimaatneutraal en circulair worden gaat niet vanzelf. Het vereist dat we schoner en efficiënter worden. Ook zullen we opnieuw moeten verkennen wat de betekenis is van welvaart en welzijn, en op zoek moeten naar andere manieren van groei. Hiervoor zijn nieuwe systemen, principes, producten en diensten nodig. We zullen moeten experimenteren en innoveren zoals we nooit eerder hebben gedaan, zowel op strategisch, technologisch en sociaal niveau, samen met de stad.

Doelen/ Resultaten 2021

Wij streven met de rest van de stad naar de volgende doelen:

- Aardgasvrij in 2040
- 95% CO2-neutraal in 2050
- 50% reductie in gebruik primaire abiotische grondstoffen in 2030
- 100% Circulair in 2050
- Ruimte voor innovatie bij het behalen van deze doelen

De ruimte voor innovatie betekent dat we het volgende toepassen

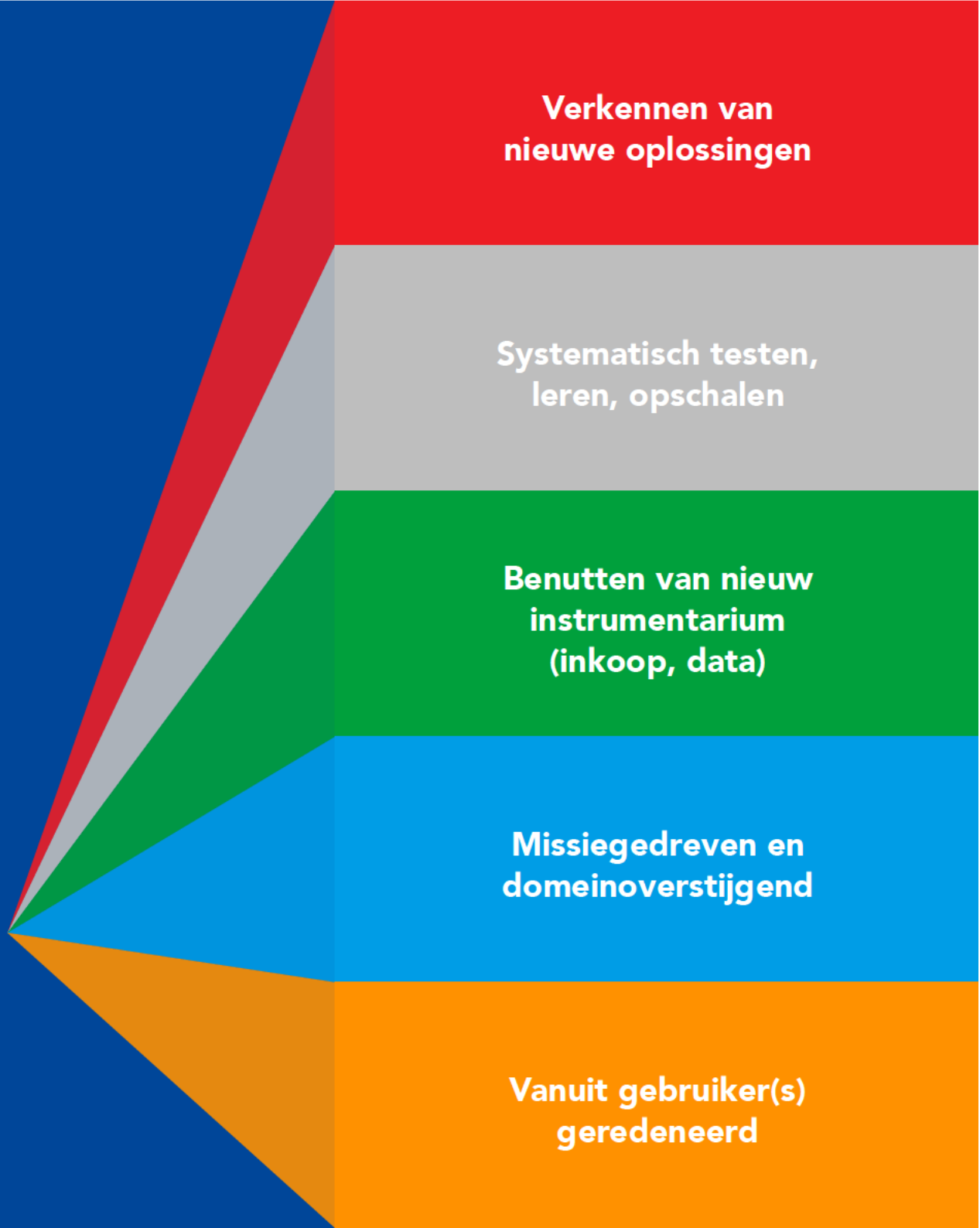

Dit leidt in 2021 tot de volgende resultaten

- **Deep Retrofit**: Opzet en initiatie van **grootschalig renoveren en verduurzamen van woningen** & inbedding in intern netwerk, betrokkenheid en commitment creëren van extern netwerk, mede ondersteund door de Deep Demonstration met ClimateKIC, te starten met 288 woningen in Reigersbos.
- ATELIER: opzetten **Innovatie Ateliers** met netwerk bestaande uit burgers, bedrijfsleven, academici en overheid om positieve energie districten te creëren in Buiksloterham (voor 2 gebouwen (22.000 m2) en 15-20 electrische auto's) en als blauwdruk te dienen voor overige gebieden in de stad, regio, Nederland en Europa.
- **Kennis- en Innovatieagenda** uitgebouwd tot een functionerend ecosysteem, wat het volgende oplevert
  - Voorstel voor 5 slimme inkoop trajecten waarbij gemeente samen met bedrijfsleven een oplossing wordt ontwikkeld
  - Ovalen Tafel Energie samengesteld (2-maandelijks overleg mbt subsidiekansen / onderzoek / innovatieagenda met Amsterdamse kennisinstellingen)
- Energy Challenge; 1000 Amsterdammers gestimuleerd om hun gedrag te verduurzamen
- **Circulair dataplatform**: Een release van het **dataplatform voor de circulaire economie en de bijbehorende monitoring**
- Een voorstel voor **vijf fiscaal-juridische projecten/ collegebesluiten/lobbypunten** die de voortgang naar een circulaire stad versnellen, mede ondersteund door de Deep Demonstration met ClimateKIC
- **Boeren voor Buren** helpen ontwikkelen tot een zelfstandige organisatie
- Opzetten van **2 experimenten in de openbare ruimte** en ontwikkelen van digitaal instrumentarium daarvoor in project CLEAR en bijdrage aan Van preventie naar veerkracht.
- Verder ontwikkelen van digitaal instrumentarium bij de stedelijke ontwikkeling en verduurzaming daarvan, onder andere door een succesvolle invulling te geven aan het project **Totaal3Dimensionaal** en door het starten van een werkplaats Bouwopgave.
- Zorgen voor minimaal 5 voorstellen voor EU Green Deal, React.EU, RRF en Groeifonds
- Verder benutten van de **Deep Demonstration met ClimateKIC** voor
  - In beeld brengen value case voor klimaatneutrale stad
  - Verduurzaming bouwlogistiek
  - Nieuwe energie-infrastructuur
  - Structurele plek voor bewonersinitiatieven bij energietransitie

3 iconische projecten

Deep Retrofit

Circulair dataplatform

K&I-Agenda

Onze partners:

We werken samen met collega's van de directies R&D, OIS, A&G, G&O, IB, V&OR, EZ, WPI, IV R&E, Internationale Betrekkingen en andere directies. We benutten het netwerk van Amsterdam Smart City, Amsterdam Economic Board, AMS Institute en andere partners als Waag, HvA, Arena, UvA, TNO, LMA

Daarnaast zijn we betrokken in Europese projecten (ATELIER en vanuit EIT CLimateKIC en EIT Urban Mobility), met veel (Europese partners).

Innovatie
Partners
Innovatieve samenwerking
markt & overheid.

Wethouder Everhardt
en wethouder Groot Wassink

Programma 3: Economie
en Programma 3.B: Overhead (Inkoop)

Missie

Met Innovatie Partners streven wij ernaar om de gestelde doelstellingen van de grote transities sneller te behalen, hiervoor hebben we innovatie én innovatieve samenwerkingspartners nodig. Wij zetten in op een effectieve, soepele samenwerking tussen (innovatieve) markt en overheid. Deze samenwerking heeft tot doel om goede, innovatieve oplossingen voor de Amsterdammer of gemeentelijke organisatie te testen en/of te implementeren en de gemeentelijke doelstellingen te behalen. Wij versnellen innovatie op alle stedelijke thema's door het creëren van nieuwe methodieken en standaarden.

Doelen/Resultaten 2021

Wij streven met de stad naar:

Wij streven met de stad naar:

- Inzichtelijke, toegankelijke en begrijpelijke inkoopprocessen voor zowel onze eigen collega's als voor innovatieve (kleine) marktpartijen. Hoe brengen we onze behoefte goed over? Waar lopen we nu tegenaan? Wat willen we opgelost zien? In 2021 hebben we 100 ambtenaren beter begeleid in het kiezen van het juiste inkooptraject.
- Handelingsperspectief voor ondernemers. Dit realiseren we door het leveren van duidelijke informatievoorziening over de uitdagingen in de stad (behoefte van de stad). We maken inzichtelijk hoe ook jonge, innovatieve en/of creatieve bedrijven kunnen bijdragen aan de oplossingen van grote stedelijke vraagstukken en helpen ze om hun weg te vinden binnen de gemeentelijke organisatie. In 2021 hebben we 100 innovatieve partijen beter kunnen bedienen.
- Samen ontwikkelen & behoeftes bundelen (vraagaggregatie). Met partners die onze ambities delen gaan we samen ontwikkelen, testen, itereren en opschalen. We kopen gezamenlijk in door behoeftes de bundelen en opdrachtgevers de mogelijkheid te bieden om nauwer samen te werken en meer kennis te delen. Dat vereist ook dat opdrachtgevers op een andere manier gaan werken (meer samen werken gericht op gezamenlijk ontwikkelen naar passende oplossingen).
- Het begeleiden van ten minste 20 opdrachtgevers in innovatie (inkoop) trajecten.
- Inkoop als tool voor innovatie. We ontwikkelen inkoopmethodieken en richten het proces in op testen, schaalbaar en herhaalbaar maken. Denk hierbij aan innovatiepartnerschappen, Pre-Commercial Procurement processen en openbare Europese aanbestedingen: pilots draaien en oplossingen vinden, maar wel met de mogelijkheid om daarna meteen op te kunnen schalen en in te kopen als het echt werkt.
- Werken met de juiste (Europese) partners om de doelstellingen van de stad te behalen.

Vier iconische projecten

- Scale-up Mobiliteit; Scale Up is een innovatief inkooptraject waar meerdere opdrachtgevers gezamenlijk een vraagstuk in de markt zetten en daarvoor een innovatieve oplossing zoeken en willen inkopen. In ten minste twee toepassingsmomenten krijgen de ondernemers de mogelijkheid om hun oplossing aan te scherpen, door te ontwikkelen en op te schalen. Opdrachtgevers, ondernemers en kennispartners werken in een ecosysteem samen om in een zo kort mogelijk tijd de beste resultaten te halen waar de hele regio van kan profiteren.
- Innovatiepartners.nl; Het platform wat handelingsperspectief gaat bieden aan ondernemers en innovators in de regio door beschikbare aanbestedingen, subsidies en fondsen op een gebruiksvriendelijker manier toegankelijk te maken voor iedereen.
- Duurzame MKB/ondernemers Motor; Duurzaam MKB met nieuwe oplossingen helpen gezond te blijven en te groeien, ondanks de economische onzekerheid.
- Het zevende SIR programma, dit keer op regionaal niveau, met meer startups die gebruik kunnen maken van alles wat het programma te bieden heeft, meer samenwerking tussen overheden en meer opdrachtgevers.

Onze partners:

Intern
R&D, Afval en Grondstoffen, V&OR, EZ, Concern Inkoop, Leadbuyers, Facilitair Bureau, Green Office.

Extern
Waternet, Vervoersregio (VRA), MRA Platform Smart Mobility, MRA Bureau en gemeenten/overheidsinstanties binnen de MRA, Amsterdam Economic Board, Amsterdam Smart City, AMS, UvA, HvA, Bureau Marineterrein, Johan Cruijff Arena, Floriade, PNH, Provincie Flevoland, Gemeente Lelystad.

Alle startups uit de programma's, o.a. Global Guide Systems, Koppl, Semilla, Ecocoin, CircularIQ, Skoon, LocalHeroes, Stroomboot en Fynch. Alle SIR-programma's in Nederland en buitenland.

Alle trainers en mentoren, o.a. Hallowes Bomers, Cnote, Clinic, Noorderwind, KplusV en Tekko.

Daarnaast zijn we betrokken in Europese projecten (AI4CITIES en vanuit EIT Urban Mobility) met veel (Europese partners).

Focusteam

Resultaat behalen dat Amsterdammers concreet verder helpt, binnen thema's met bestuurlijke prioriteit.

Wethouder Everhardt

Programma 3: Economie

Missie

Resultaat behalen dat Amsterdammers concreet verder helpt, binnen thema's met bestuurlijke prioriteit. Dit doen we door de échte vraag van de Amsterdammer te achterhalen met een combinatie van design thinking, gedragswetenschap en data-analyse. Deze vraag of behoefte stellen we centraal om oplossingen en experimenten te creëren, waarmee de organisatie de vraag beter kan beantwoorden.

Dit resulteert in:

- vernieuwende inzichten en strategisch advies;
- een meer klantgerichte werkwijze of organisatie;
- een concrete dienst of product voor de Amsterdammer.

Doelen/ Resultaten 2021

- Een toekomstbestendig sociaal vervoer voor Amsterdammers met een mobiliteitsbeperking door het ontwikkelen van een toekomstvisie met OJZ, VO&R en VRA.
- Het zetten van de 1e stappen in de richting van deze toekomstvisie o.a. door het ontwikkelen van (digitale) oplossingen en adviezen tbv het inkooptraject met OJZ, VO&R en VRA en externe partners o.a. GVB.
- Betere zorg voor de Amsterdammers door voorbereid te zijn op de opkomst van platformen in deze sector met bijbehorende kansen en risico's. Samen met het programma Amsterdam Vitaal & Gezond, OJZ en externe partners o.a. Sigra en Zilveren Kruis.

Projecten

Project: Sociaal vervoer met V&OR en OJZ

Doel: Toekomstbestendig inrichten van het sociaal vervoer (49.000 gebruikers 2017). Sociaal vervoer zorgt ervoor dat Amsterdammers met een mobiliteitsbeperking toch mobiel kunnen blijven. De kosten hiervoor zijn de afgelopen jaren enorm gestegen en de verwachting is dat de doelgroep de komende jaren erg groeit. Het focusteam ontwikkeld in 2020 en 2021 samen met OJZ, VO&R en VRA een toekomstvisie en zet de 1e stappen in de richting van deze toekomstvisie door aanpassingen in het inkoopbeleid, indicatiestelling en de ontwikkeling van digitale oplossingen.

In 2021 zetten we de volgende stappen:

- Het opstellen van een toekomstvisie rondom sociaal vervoer;
- Aanpassingen in het inkoopbeleid, zodat een product wordt ingekocht dat past binnen de toekomstvisie;
- Aanpassingen bij de indicatiestelling, zodat dit past binnen de gekozen toekomstvisie.
- Het ontwikkelen van (digitale) oplossingen binnen de gekozen toekomstvisie.

Project: Platformisering in de zorgsector

De hoofdvraag: Hoe kunnen we ervoor zorgen dat platformen in zorg & onderwijs **ten goede komen** aan de Amsterdammers?' De ambitie is om de **kansen** van online platformen te benutten en **publieke belangen te beschermen**.

De zorg toekomstbestendig maken gaat hand in hand met data, online platformen en digitalisering. Een transitie die al een tijdje gaande is. Vanuit het, door het focusteam in 2020 ontwikkelde, 'platform framework' kijken we naar kansen en bedreigingen. We hebben hiermee dus de mogelijkheid om de markt een stap voor te zijn in plaats van achter de feiten aan te lopen.

In opdracht van de gemeente Amsterdam en het Zilveren Kruis zal de Digital Society School (DSS) en het Lectoraat Play & Civic Media (Hogeschool van Amsterdam) een impactanalyse maken van 5 , nog nader te kiezen, platformen. Hierbij worden vragen beantwoord als: Welke onderliggende platformmechanismes spelen een rol en hoe worden geoperationaliseerd; welke veranderingen brengen deze mechanismes teweeg in het ecosysteem als geheel; veranderende rollen van relaties tussen stakeholders; wat betekent het voor de kansen, mogelijkheden en bedreigingen voor Amsterdammers, zorgprofessionals, zorginstituties, verzekeraars. De analyse wordt uitgevoerd aan de hand van een kader met publieke waarden op het gebied van gezond leven (toegankelijkheid, kwaliteit, beschikbaarheid, etc) en digitale agenda (privacy, transparantie, eerlijke algoritmes).

Op basis van de uitkomsten van deze impactanalyse zal het focusteam met het programma Amsterdam Vitaal & Gezond een vertaling maken naar concrete experimenten en / of samenwerkingsmogelijkheden om in de praktijk te leren.

Focus-aanpak 2021

Vanaf Q2 starten er nog 2 a 3 kleinere projecten.
De onderwerpen hiervoor zijn nog niet besloten.

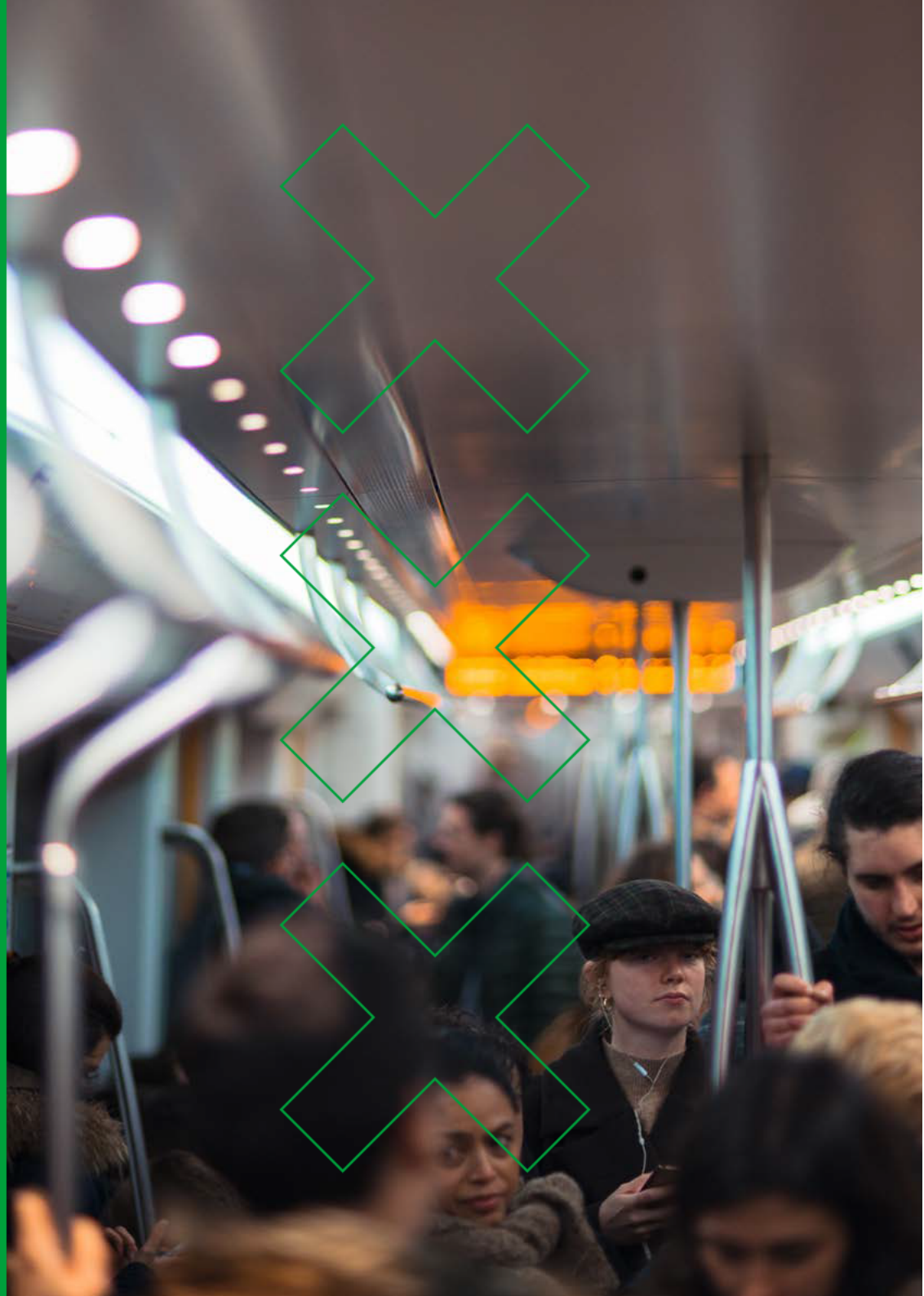

Digitale Veiligheids-toepassingen in de openbare ruimte

**Burgemeester Halsema,
wethouder De Vries en wethouder Ivens**

**Programma 1: Veiligheid,
Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat
en Programma 9: Duurzaamheid en ruimtelijke ordening**

Missie

Iedereen moet zich vrij en veilig door de stad kunnen bewegen. We zetten daarom in op het vergroten van zowel de subjectieve als objectieve veiligheid van bewoners en passanten. Dat gaat door belanghebbenden zoals burgers, private organisaties en kennisinstanties te verbinden, inspireren en vooral te betrekken in het ontwerp van innovatieve oplossingen. De gemeente verkent in verschillende coalities en samenwerkingsverbanden bestaande en nieuwe mogelijkheden, technologieën en toepassingen, die de Amsterdammer ondersteunt in een veilige en comfortabele 'klantreis'. Dit gebeurt door middel van middel- en langdurige ontwikkelingstrajecten en toegpaste wetenschap om snel impact te maken op bijvoorbeeld actuele dossiers zoals corona gerelateerde uitdagingen. Daarnaast worden oplossingen zo ontworpen, dat het gemakkelijk kan worden uitgelegd, toegepast en worden opgeschaald naar andere gemeenten. Digitale rechten, inclusief de borging van privacy en ethiek zijn randvoorwaardelijk waar de Amsterdammer hét centraal uitgangspunt is.

Doelen/ Resultaten 2021

Op een verantwoorde manier meer impact op de veiligheidsbeleving in de openbare ruimte te creëren. Impact wordt tastbaar en merkbaar door:

- Openlijk met partners en bewoners nieuwe ideeën in de praktijk te brengen
- Meer leren door te experimenteren en te doen
- Meer bereik a.d.h.v. demo's, PoC's en communicatietrajecten
- Meer bouwen aan vertrouwen tussen diensten van en met partners van de gemeente en de Amsterdammer door transparant en simpel uit te leggen wat technologie en proces voor hen doet
- Meer ruimte creëren voor feedback en interactie met de Amsterdammer
- Succesvolle projecten bij andere gemeenten helpen te implementeren door het delen van aanpak, onderzoeksresultaten en geleerde lessen
- Naast fysieke en digitale veiligheid ook de medische- en gezondheidsveiligheid incorporeren in de doelstellingen en (technologische) ontwikkelingen van bestaande en of nieuwe initiatieven, bijv. rekening houden hoe 'het nieuwe normaal' ook los van maatregelen door corona ook op andere onderdelen binnen de leefbaarheid tot een onveilige situatie kan leiden.

Iconische projecten

- (Corona) Proeftuinen Johan Cruijff ArenA, Rijksmuseum en Stage Entertainment;
- Public eye crowd monitoring;
- Drone detectie;
- Blue-force tracking;
- Ethiek Toolkit;
- Corona Preventie Initiatieven zoals de '1.5m meter'.
- Dashboard op corona en verkiezingen desinformatie (social media monitoring)
- Internetveiligheid voor jongeren
- Diverse aanpakken op preventie van online seksueel geweld

Partners

Intern:
Stadsdeel Zuidoost, Stadsdeel Zuid, Stadsdeel centrum, stadsdeel Nieuw-West, Communicatie, Toezicht & Handhaving, Dienstverlening & Informatie, Verkeer & Openbare Ruimte, Directie Openbare Orde & Veiligheid, Corona Crisismanagementteam (ROT/RBT), GGD en de Politie Eenheid Amsterdam

Extern:
impact coalitie Safety & security (ICSS), VNG, andere gemeenten, Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, Johan Cruijff ArenA, Nationale Politie, HSD, TNO, VU, NEMO, KPN, ProRail, Marine terrein, CitiXL, Esplendor group, Rijksmuseum & Stage entertainment

C[redacted]tact

@amsterdam.nl